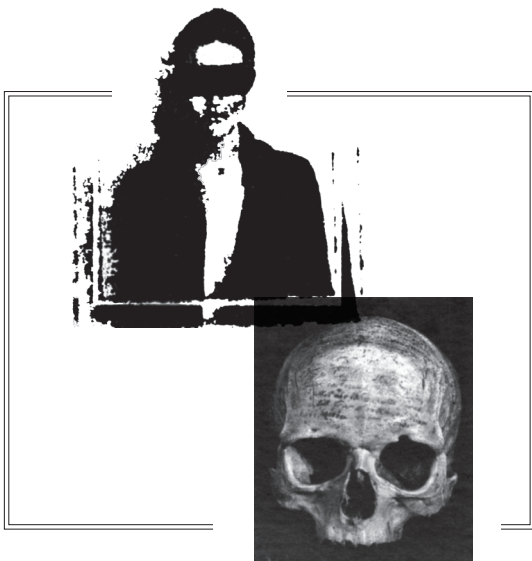

η Άννα και οι Άλλες

κρέας προς σφαγή

*...στις γυναίκες και τα κορίτσια
στ' αγόρια και τ' αγοροκόριτσα
που ακόμα και μες στην κόλαση
ποθούν και λαχταρούν λευτερια και εκδίκηση...*

σημείωμα της έκδοσης

«...ποτέ δεν απομακρυνθήκαμε από την εποχή των δουλεμπόρων»

Ραούλ Βανεγκέμ

Στις σελίδες που ακολουθούν δεν περιγράφεται τίποτα το έκτακτο. Μέσα τους εξιστορείται ο κανόνας και όχι η εξαίρεση. Ο κανόνας, η νόρμα του σύγχρονου καπιταλιστικού σφαγείου που διαδραματίζεται πάντοτε στους ίδιους τόπους: εργοστάσιο, εκ-πορνείο, φυλακή, στρατόπεδο...

Λίγη σημασία έχουν οι χώροι και οι χρόνοι. Η Άννα θα μπορούσε να έχει οποιοδήποτε άλλο όνομα. Όμως δε θα μπορούσε παρά να προέρχεται από την τάξη των προλετάρων και να κατάγεται από τα μέρη εκείνα που, εδώ και μια εικοσαετία περίπου, αποτέλεσαν τα σύγχρονα βαλκανικά Ελντοράντο της «ειρηνικής» και της πολεμικής επιχειρηματικότητας. Το κολαστήριο της (κάθε) Άννας βρίσκεται παντού, ακόμα και εδώ δίπλα μας: σε κάποιο διαμέρισμα-φυλακή του αθηναϊκού κέντρου ή σε κάποιο κωλόμπαρο της περήφανης ελληνικής επαρχίας. Αντίστοιχοι τόποι μαρτυριών και καθημερινών βιασμών της ανθρώπινης αξιοπρέπειας βρίσκονται και εδώ. Οι επιχειρηματίες (θα μπορούσαν να) έχουν και ελληνικές ταυτότητες. Οι στρατιώτες (θα μπορούσαν να) φοράνε και το ελληνικό εθνόσημο. Οι λειτουργοί και οι υπάλληλοι (θα μπορούσαν να) βρίσκονται στο μισθολόγιο και κάποιας ελληνικής «ανθρωπιστικής» οργάνωσης. Τα επώνυμα των πελατών (θα μπορούσαν να) τελειώνουν σε ...όπουλος ή σε ...άκος. Αυτά που ενοποιούν τα πάντα είναι παντού τα ίδια: η ακόρεστη δίψα για εξουσία και επιβολή, για κέρδος και συσσώρευση. Έτσι ανοίγει ο δρόμος για την πραγματοποίηση των ανθρώπων, για την μετατροπή τους σε αντικείμενα: ο άνθρωπος σαν αριθμός, ο άνθρωπος που μετριέται με το κεφάλι, ο άνθρωπος σα μετρήσιμη παραγωγική μονάδα, ο άνθρωπος σα συσκευή ηδονής. Ο άνθρωπος που πρέπει -με το καλό ή το άγριο- να διαγράψει την ανθρωπιά του.

Τίποτα απ' ότι σοκάρει το κοινωνικό φαντασιακό – που παίρνει τη μνηστική μορφή της ευαίσθητης «κοινής γνώμης»- δεν βρίσκεται έξω από την κανονικότητα της καπιταλιστικής κερδοφορίας. Ότι παράγει κέρδος επιτρέπεται, ότι επιτρέπεται (πρέπει να) παράγει κέρδος. Το παράνομο κεφάλαιο παραμένει κεφάλαιο. Μέσα σ' αυτήν την κόλαση, η επίκληση των «ανθρωπίνων δικαιωμάτων» και η «παραδειγματική νομική τιμωρία των ενόχων» χρησιμεύουν όχι μόνο για να τιθασειούν τις τύψεις, αλλά και για να επουλώσουν, είναι η αλήθεια, και ανθρώπινες πληγές. Όμως μοιραία τίθεται και πάλι το ζήτημα του κανόνα, η ερώτηση

που επιστρέφει πάντοτε: υπάρχει άραγε εξουσία που να τιμωρεί τους εντολοδόχους της; Υπήρξε άραγε ποτέ «δικαιοσύνη ίση για όλους»; Με πόσους μήνες ή χρόνια κάθειρξης ή εξαγοράσιμης ποινής ισοσταθμίζεται ο πόνος και η αηδία που προκάλεσε ο εκάστοτε φυσικός ή ηθικός αυτουργός, ο κάθε νταβατζής και ο κάθε πελάτης; Ποια χρηματική εγγύηση, ποια αποζημίωση μπορεί να σβήσει τους εφιάλτες της (κάθε) Άννας; Ποια αθώωση μπορεί να της βιάσει και πάλι την αξιοπρέπεια; Ποια δικαστική ετυμηγορία μπορεί να σπάσει αυτήν την ανθρωποφάγα αλυσίδα παραγωγής της φρίκης;

Η λογική του κράτους, η αστική ηθική και ο καπιταλιστικός «ορθολογισμός» μοχθούν εδώ και αιώνες για να πείσουν τις ανθρώπινες κοινωνίες, ότι η απόδοση δικαιοσύνης είναι ένα εξειδικευμένο λειτουργήμα, ένα πλέγμα από νόμους, μια επιστήμη του δικαίου, που ασκείται και αποδίδεται αποκλειστικά από τους εντεταλμένους κρατικούς λειτουργούς. Όμως δεν χρειάζεται και μεγάλη ευφυΐα για να γίνει αντιληπτό ότι αδέκαστη δικαιοσύνη υπάρχει στον ίδιο βαθμό που υπάρχουν και ουράνιοι παράδεισοι, ότι ο νόμος και το δίκαιο είναι ο νόμος και το δίκαιο του αφέντη. Το δίκιο των από κάτω αυτού του κόσμου μιλάει μια άλλη γλώσσα: ο πόνος ξεχρωώνεται μόνο με πόνο, η εκδίκηση μπορεί πιθανότητα να επαναφέρει ψήγματα της κακοποιημένης ύπαρξης. Ας μη ντρεπόμαστε να το παραδεχθούμε, υπάρχουν φορές που η αυτοδικία γιατρεύει. Αν δεν εκδικηθείς τους δυνάστες σου δύσκολα θα ξαναβιώσεις άνθρωπος. Η Άννα φαίνεται να το γνωρίζει καλά. Αν έχει κάτι να μας μεταδώσει, είναι ακριβώς αυτό, αφού όπως λέει: *...ξέρεις, οι άνθρωποι είναι σαν τα ζώα. Ένα ζώο που έχει τρομοκρατηθεί έχει μόνο δύο δυνατότητες: να υποκύψει σαν ένα πειραματόζωο ή να μετατραπεί σε θηρίο. Η δεύτερη δυνατότητα είναι καλύτερη....*

εκδόσεις Τζεντάι
Αθήνα, 2 μήνες πριν τα Δεκεμβριανά του 08

Η συνέντευξη που ακολουθεί δημοσιεύθηκε στο ένθετο *Alias* της καθημερινής ιταλικής κομμουνιστικής εφημερίδας *il Manifesto* στις 3/02/07. Στις 14/02/07 κυκλοφόρησε σε μορφή μπροσούρας από το αναρχικό- αντιεγουςιαστικό Κέντρο Αρχαιοθήκης *Porfido* του Τορίνο, απ' όπου μεταφράστηκε το καλοκαίρι του 2008 και κυκλοφόρησε (με κάποια καθυστέρηση...) σε περιορισμένο αριθμό αντιτύπων το φθινόπωρο του 2009 στην Αθήνα από τις εκδόσεις Τζεντάι.

Ούτε θεός, ούτε copyright!

η Άννα και οι Άλλες κρέας προς σφαγή

του Emilio Quadrelli

Οι περισσότερες αναλύσεις που αφορούν τους σύγχρονους πολέμους κινούνται αποκλειστικά στο πλαίσιο της γεωπολιτικής ρητορικής. Έτσι, τίθεται παρενθετικά αυτό που συμβαίνει χειροπιαστά στις γυναίκες και τους άντρες που –ηθελημένα ή όχι– είναι οι βασικοί πρωταγωνιστές τους. Έτσι για καλή τύχη των πολιτικών, των media και ενός μεγάλου κομματιού διανοουμένων οι πόλεμοι μετατρέπονται σ’ ένα είδος video game. Ένα video game ικανό να καταστήσει ενδιαφέρουσες και συγκινητικές τις ασφυκτικά βαρετές βραδιές που είναι αναγκασμένοι να περνούν οι άντρες και οι γυναίκες του Παλατιού εξαιτίας της ευθύνης που έχουν αναλάβει στο όνομα των πολιτών, αν όχι ακόμα και στο όνομα ολόκληρης της ανθρωπότητας. Καθισμένοι αναπαυτικά στα ιδιωτικά ή και στα μηντιακά σαλόνια μετακινούν στρατεύματα, άρματα μάχης, πολεμικά αεροπλάνα και πλοία, μαζί πάντα με την αναπόφευκτη γαρνιτούρα των «ανθρωπιστικών αποστολών». Χωρίς ιδιαίτερη εμπάθεια συζητούν κατά πόσο και μέχρι ποιο βαθμό είναι νόμιμα τα βασανιστήρια ή ποιες και πόσες «παράπλευρες απώλειες» μπορούν να γίνουν αποδεκτές.

Η «ιστορία ζωής» που είμαστε διατεθειμένοι να ακούσουμε στη συνέχεια φωτογραφίζει το πρόσωπο με το οποίο παρουσιάζεται ο πόλεμος στους ανθρώπους του δρόμου. Είναι ο πραγματικός πόλεμος και εκεί δεν υπάρχει χώρος για τις πολιτισμένες διενέξεις που γεμίζουν τα σαλόνια. Εκεί ζουν, πεθαίνουν, βιάζονται, σκλαβώνονται χειροπιαστά. Κάποιες φορές η ελευθερία και η αξιοπρέπεια καθίστανται δυνατές μόνο αν κατακτηθούν σε πρώτο πρόσωπο και – ας το υπογραμμίσουμε– με το όπλο στο χέρι. Μια πραγματικότητα περισσότερο τραγική, παρά δραματική, όπου καμία ουτοπία και καμία λύτρωση δε διακρίνονται στον ορίζοντα. Το πεδίο όπου διαδραματίζονται τα γεγονότα είναι η Αλβανία των ημερών μας.

Ο Άγγελος της Ιστορίας δε φαίνεται να έχει τίποτα να προσφέρει στην Άννα -την πρωταγωνίστρια- και τους ανθρώπους της. Το βλέμμα τους δεν είναι στραμμένο στο μέλλον, αλλά κοιτάζει προσεκτικά αυτά που βρίσκονται τριγύρω τους. Οι πιθανότητες να πέσουν σε κάποια ενέδρα, θύματα ενός «ξεκαθαρίσματος λογαριασμών» ή να γίνουν στόχοι κάποιας επιχείρησης «διεθνούς αστυνομίας» είναι μεταβλητές που βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη.

Η συνθήκη στην οποία ζει σήμερα η Άννα δεν είναι πολύ μακριά από

εκείνης της προγραμμαμένης, αν και απέχει πολύ από την ενσάρκωση των λογοτεχνικών αναφορών που προέκυψαν μέσα από την εμπειρία της. Μια κατάληξη που δε φανταζόταν καν, μόλις δέκα χρόνια πριν, όταν κοιτούσε εντυπωσιασμένη—όπως η πλειοψηφία των συνομηλικών της—τα τηλεοπτικά μας κανάλια και ευχόταν να ακουμπήσει όσο πιο σύντομα γινόταν το ιταλικό όνειρο. Σήμερα η Άννα είναι μια σκληρή, αποφασισμένη, αδυσώπητη, αδιάτακτη γυναίκα. Οι εμπειρίες, που την ανάγκασαν να βιώσει στην αρχή οι ιταλοί και οι ευρωπαίοι παραστρατιωτικοί και επιχειρηματίες, και στη συνέχεια οι στρατιώτες του νατο και οι ανθρωπιστικοί λειτουργοί, άνοιξαν πληγές που, ακόμα και αν επουλωθούν, ποτέ δε θα ξεχαστούν, ποτέ δε θα εξαφανιστούν.

Η συνάντησή μας έγινε σε μια πόλη της βόρειας Ιταλίας, χάρη στη μεσολάβηση ενός «λαθρομετανάστη» που είχε δραπετεύσει λίγο καιρό πριν από ένα Κέντρο Προσωρινής Διαμονής.. Η Άννα δεν καταζητείται στην Ιταλία, αλλά παραμένει μια «λαθρομετανάστρια». Γι' αυτό δέχτηκε να μιλήσει, αλλά με τον όρο ότι η μορφή της θα μείνει στη σκιά, χωρίς καμία περιγραφή ακόμα και των φυσικών χαρακτηριστικών της. Κάτι που δεν είναι δύσκολο να γίνει αποδεκτό. Άλλωστε κατά βάθος μιλάει για ένα μη-άτομο.

Αυτά είναι όσα μας διηγήθηκε.

-Σχεδόν έξι χρόνια ζωής στην απομόνωση. Πώς ξεκίνησε η ιστορία σου;

Με απήγαγαν στις 11 Νοεμβρίου. Ήμουν 13 χρονών. Ζούσα σε ένα μικρό χωριό που – όπως και πολλά άλλα- δέχτηκε την επίθεση ένοπλων αντρών, που έρχονταν και έπαιρναν τον κόσμο για να τον βάλουν να δουλέψει στα πολλά μικρά εργοστάσια που είχαν ανοίξει οι ξένοι. Μεγάλο μέρος αυτών των εργοστασίων ήταν ιδιοκτησία ιταλών.

-Ένας όχι και τόσο ορθόδοξος τρόπος για να εξασφαλίσεις εργατική δύναμη. Γιατί οι επιχειρήσεις διάλεξαν αυτόν τον τρόπο;

Γιατί ο κόσμος είχε αρχίσει να την κοπανάει από τα εργοστάσια. Στην αρχή – και αυτά είναι όσα μου έχουν πει όσες ήταν μεγαλύτερες από μένα και που είχαν πάει στο εργοστάσιο εθελοντικά- όταν στρατολογούσαν τον κόσμο για να κάνει μια δουλειά που έμοιαζε φυσιολογική, πολλές πηγαίνανε στο εργοστάσιο με ενθουσιασμό. Ήταν η εποχή που νομίζαμε ότι ο κόσμος είναι αυτός που δείχνει η τηλεόραση. Στην Αλβανία πίνουν όλα τα ιταλικά κανάλια και φανταζόμασταν ότι ο πραγματικός κόσμος είναι αυτός που βλέπαμε στην τηλεόραση. Ρούχα, αυτοκίνητα, clubs,

διασκέδαση, πανέμορφοι άντρες, τέλος πάντων όλα αυτά τα πράγματα. Αυτή ήταν για εμάς η Ιταλία. Με αρκετή αφέλεια νομίζαμε ότι το να πας να δουλέψεις για τους Ιταλούς ήταν κάπως σαν να μπαίνεις σ' αυτόν τον κόσμο. Έπειτα πολλές έβλεπαν σε μια τέτοια δουλειά έναν τρόπο για να ξεκόψουν και να χειραφετηθούν από την οικογένεια. Σ' εμάς το βάρος της οικογένειας ή του μεγαλύτερου ήταν πάντα πολύ μεγάλο. Οπότε το να βλέπεις στην τηλεόραση όλες αυτές τις πολύ ελεύθερες, όμορφες και πλούσιες κοπέλες, που ζούσαν όπως ήθελαν, ήταν ένα πολύ δυνατό πρότυπο που όλες ήθελαν να μιμηθούν. Αυτή είναι η μια πλευρά στην οποία προστίθεται και άλλη μία.

Στην Αλβανία υπάρχει μια ισχυρή εθνικιστική υπερηφάνεια και -κυρίως στις μεγαλύτερες γενιές- μια κάποια προσκόλληση στη κομμουνιστική περίοδο. Είναι δύσκολο να σου πω αν αυτή η προσκόλληση είναι ένα ιδεολογικό ζήτημα ή αν ο δεσμός που διατηρούσαν πολλοί με τον Ενβέρ Χότζα οφειλόταν στην ανεξαρτησία, που εκείνος και οι αντάρτες του είχαν κατακτήσει και εγγυηθεί στην Αλβανία. Στα σπίτια, σχεδόν σε όλα τα σπίτια, η άφιξη των Ιταλών και των εργοστασίων προκαλεί ρήξεις ανάμεσα στους νέους –και κυρίως στους πολύ νέους όπως εγώ- και τους μεγαλύτερους. Όσο πιο μεγάλοι είναι οι άλλοι, τόσο πιο μεγάλη είναι η σύγκρουση μαζί τους. Για τους γέρους, οι Ιταλοί δεν είναι αυτοί που βλέπουν στην τηλεόραση αλλά εκείνοι που κατέκτησαν την Αλβανία το 1939. Για αυτούς οι Ιταλοί είναι οι φασίστες και η έχθρα εναντίον τους έχει παραμείνει η ίδια. Ακόμα και για όσους δεν ήταν και πολύ στοιχισμένοι πίσω από τον Ενβέρ και τους ανθρώπους του. Στο σπίτι μας ήταν ένας θείος μου που -αν και μέλος του κόμματος- είχε πάει φυλακή, γιατί είχε κριτικάρει την ασκούμενη πολιτική και είχε καταδικαστεί για ρεβιζιονισμό. Τα ίδια πίστευε και εκείνος για τους Ιταλούς. Στις μεγαλύτερες γενιές η ανάμνηση και το φάντασμα της κατοχής ήταν ακόμα πολύ ζωντανά. Με λίγα λόγια έλεγαν ότι *«μια φορά ήρθαν με τα όπλα και τα πήραν όλα. Τώρα έρχονται με τις βιομηχανίες, θα τα πάρουν όλα και μετά θα στείλουν και το στρατό»*.

Για εμάς τους νεότερους αυτά ήταν μόνο φαντασίες και αδικαιολόγητοι φόβοι ανθρώπων που δεν ήθελαν ν' αλλάξουν και, κυρίως δεν ήξεραν πως ν' αρπάξουν την μεγάλη ευκαιρία που μας είχε παρουσιαστεί. Για πολλούς το να πάνε να δουλέψουν για εσάς ήταν σα να νικούσαν τους μεγαλύτερους. Προερχόμαστε από μια κοινωνία βασισμένη στη φιγούρα του μεγάλου, όπου οι νέοι μετράνε ελάχιστα. Σ' εσάς πάλι μοιάζει να ισχύει το αντίθετο. Συνέχεια ακούγεται ότι ο κόσμος πρέπει ν' ανήκει στους

νέους. Οι περισσότεροι γοητεύονται απ' αυτό. Έτσι, για να συντομεύω, στην αρχή πολλοί πήγαν εθελοντικά και μ' ενθουσιασμό στις δουλειές που άνοιγαν συνέχεια οι Ιταλοί και το έβλεπαν σαν έναν τρόπο για ν' απελευθερωθούν από το βάρος της οικογενειακής εξουσίας. Όλα αυτά διαρκούν λίγο και τότε αρχίζει η καταναγκαστική στρατολόγηση, μέσω απαγωγών και εκτοπίσεων.

-Τι είναι αυτό που διαλύει το ειδυλλιακό κλίμα που αρχικά είχε δημιουργηθεί ανάμεσα στους Ιταλούς επιχειρηματίες και την Αλβανική εργατική δύναμη;

Οι συνθήκες στις οποίες οι εργάτριες και οι εργάτες ήταν αναγκασμένοι να δουλεύουν. Μια κατάσταση η οποία για τις γυναίκες –βάση όσων έχω ακούσει- ήταν ακόμα πιο σκληρή, γιατί συχνά έπεφταν θύματα σεξουαλικών παρενοχλήσεων από τους επιστάτες. Σε κάθε περίπτωση, με ή χωρίς παρενοχλήσεις, οι συνθήκες εργασίας είναι αυτές που καθιστούν ανυπόφορη τη ζωή. Οι ατελείωτες βάρδιες, οι εφιαλτικοί ρυθμοί και σ' όλα αυτά πρέπει να προσθέσεις τον ανατριχιαστικό αριθμό των ατυχημάτων. Ο αριθμός των νεκρών δεν είναι και τόσο μεγάλος, όμως τα ατυχήματα, που αφήνουν μόνιμες αναπηρίες, είναι στην ημερήσια διάταξη. Αυτό σημαίνει ότι γυρίζεις στο σπίτι και γίνεσαι βάρος για την οικογένεια, γιατί αν έχεις χάσει το χέρι σου ή ακόμα και τρία δάχτυλα δε μπορείς να είσαι και πολύ αυτάρκης. Πάντως μετά από λίγο πολλές απολύονται, γιατί είναι τόσο εξασθενημένες που δεν αντέχουν τους εξαντλητικούς ρυθμούς και δύσκολα καταφέρνουν να συνέλθουν. Πολλές εξαιτίας της ελλιπούς διατροφής αρχίζουν να παρουσιάζουν έλλειψη σιδήρου και αυτό με τη σειρά του δημιουργεί ακόμα πιο σοβαρά προβλήματα. Επίσης πολλές αρχίζουν να έχουν αναπνευστικά προβλήματα και γίνονται για πάντα φιλάσθενες, αφού ακόμα κι όταν γυρίζουν σπίτι δεν έχουν τα μέσα για να θεραπευθούν.

Μια ολόκληρη γενιά -κυρίως οι γυναίκες- έμεινε ανάπηρη από τη δουλειά στα εργοστάσια. Έτσι μένεις ανάπηρη και μπορεί να είσαι μόλις 20 χρονών. Έτσι πολλοί και πολλές αρχίζουν να δραπετεύουν από τα εργοστάσια. Στην αρχή δεν είναι πολύ δύσκολο, γιατί τα υπνωτήρια δεν είναι περιφραγμένα και δεν υπάρχουν ένοπλοι φύλακες. Πιθανώς η ιδέα ότι οι γυναίκες θα εξεγείρονταν δεν πάρθηκε σοβαρά υπ' όψη, όσο τουλάχιστον άλλα ζητήματα. Πράγματι, μαζί με τη φυγή από τα εργοστάσια ξεκινάνε και οι έφοδοι στα εργοστάσια, στις αποθήκες και τις κατοικίες των επιχειρηματιών από συμμορίες που οργανώθηκαν, είτε για πολιτικούς λόγους, είτε απλά για το χρήμα. Για πολλούς επιχειρηματίες το κλίμα

γίνεται πολύ βαρύ και αρχίζουν κι εκείνοι να κυκλοφορούν οπλισμένοι και να ζουν σαν πολιορκημένοι. Για ένα σύντομο χρονικό διάστημα, εκτός από τις περιοχές των εργοστασίων που είναι και οι μοναδικές που κρατάνε υπό έλεγχο, δυσκολεύονται να κινηθούν ελεύθερα. Γι' αυτό όταν μετακινούνται κουβαλάνε τουφέκια και πιστόλια.

Τα πιο διαδεδομένα όπλα είναι το τουφέκι Winchester 30/30 και η Beretta 9, αλλά κυκλοφορούν και αρκετά οπλοπολυβόλα M-12 και αμερικάνικα οπλοπολυβόλα. Πολλές συμμορίες, είτε ελέγχουν, είτε καταφέρνουν να εμφανιστούν ξαφνικά σχεδόν σ' όλες τις βασικές οδικές αρτηρίες. Έτσι η μεταφορά των τελικών προϊόντων γίνεται συχνά προβληματική, αφού οι συμμορίες κάνουν εφόδους στα εμπορεύματα. Επομένως οι επιχειρηματίες αναγκάζονται να μεταφέρουν τα εμπορεύματα με ένοπλους φρουρούς, που θα αντέξουν ή θα αποτρέψουν τις εφόδους. Πάντως σε μερικές περιπτώσεις ακόμα και οι περιοχές των εργοστασίων δεν είναι και πολύ ασφαλείς. Έχουν υπάρξει περιπτώσεις, όπου κάποιες συμμορίες εξουδετέρωσαν την ένοπλη φρουρά των παραστρατιωτικών και έφτασαν μέχρι τα σπίτια των επιχειρηματιών. Σε μερικές περιπτώσεις οι επιχειρηματίες ταμπουρώθηκαν μαζί με τους δικούς τους στις βίλες και αναγκάστηκαν να ανταπεξέλθουν σε ένοπλες συγκρούσεις μέχρι την άφιξη της αστυνομίας.

Αυτό το κλίμα εννοούσε και κάποιες πρωτοβουλίες μέσα στα εργοστάσια, όπου άρχιζαν να γίνονται όλο και πιο συχνά σαμποτάζ, να διεκδικούνται καλύτερες συνθήκες εργασίας, μείωση του ωραρίου, καλύτερη ποιότητα και μεγαλύτερη ποσότητα διατροφής. Σ' αυτό το σημείο αρχίζει ν' αυξάνεται και ο αριθμός των μισθοφόρων, που προσλαμβάνουν οι επιχειρηματίες, και ο ρόλος τους γίνεται όλο και πιο σημαντικός. Αναλαμβάνουν διάφορα καθήκοντα. Προστατεύουν τις ιδιοκτησίες από τις εφόδους, αποτρέπουν τη φυγή του προσωπικού, διατηρούν την τάξη και την πειθαρχία στην εργασία, αλλά και εξασφαλίζουν συνέχεια νέο προσωπικό. Αυτό για δύο λόγους. Από τη μια για να κλείσουν τις τρύπες που αφήνουν οι φυγάδες, από την άλλη για ν' αυξήσουν τον αριθμό των εργατριών γιατί υπήρξε μια πραγματική έκρηξη της ζήτησης κι έτσι έχουν κάθε λόγο ν' αυξήσουν την παραγωγή.

- Από ποιους απαρτίζονται αυτοί οι ιδιωτικοί στρατοί;

Προέρχονται σχεδόν από παντού. Υπάρχουν γερμανοί, βέλγοι, ιταλοί, άγγλοι, αμερικάνοι, ακόμα και νοτιοαφρικάνοι. Τουλάχιστον τέτοιους είδα εγώ. Αυτοί που με απήγαγαν ήταν ιταλοί και βέλγοι.

- Σαν παραστρατιωτικοί μπορούσαν να κινούνται ελεύθερα στο αλβανικό

έδαφος;

Ναι. Στην πραγματικότητα μετά την πτώση του παλιού καθεστώτος δεν υπήρχε ένα πραγματικό κράτος. Υπήρχαν διάφορες ομάδες που έλεγχαν - για το συμφέρον τους- διάφορες περιοχές και η κεντρική κυβέρνηση ήταν στην ουσία ανύπαρκτη. Οι παραστρατιωτικές δυνάμεις ήταν εξουσιοδοτημένες να κινούνται όπως ήθελαν, γιατί αυτό συνέφερε, τόσο την κεντρική κυβέρνηση, όσο και τις διάφορες τοπικές εξουσίες. Τυπικά υπήρχε το αλβανικό κράτος, όμως στην πραγματικότητα κυβερνούσαν αυτοί που είχαν εγκαταστήσει στην Αλβανία τα εργοστάσια τους μαζί με τους ιδιωτικούς στρατούς τους.

- Κάποια στιγμή, μαζί με τις νεαρότερες εργάτριες, σε παίρνουν από το εργοστάσιο και σε προορίζουν για ένα μπουρδέλο. Πότε συμβαίνει αυτό και γιατί;

Το 1998, όταν φτάνουν οι ιταλοί στρατιώτες στην Αλβανία. Πολλοί επιχειρηματίες αρχίζουν να βλέπουν με καλό μάτι τη μπίζνα του σεξ: αφού έρχονται στρατιώτες υπάρχει ανάγκη για γυναίκες και έτσι αρχίζουν να διαλέγουν από τα εργοστάσια τις νεότερες. Αμέσως καλύτερεύουν οι συνθήκες ζωής μας. Για ένα μήνα απουσιάζουμε από τη δουλειά, μας δίνουν περισσότερο και καλύτερο φαγητό και προσπαθούν να κάνουν τα πρόσωπά μας και τα χέρια μας να ξανανιώσουν. Ειδικά τα χέρια μας είναι κατεστραμμένα εξαιτίας της δουλειάς. Μας φέρνουν κρέμες και άλλα προϊόντα ομορφιάς. Δε μας λένε τίποτα, αλλά δε χρειάζεται και πολύ μυαλό για να καταλάβουμε ότι αυτή η αλλαγή δεν προμηνύει τίποτα το ευχάριστο. Αν μέχρι την προηγούμενη ημέρα μας αντιμετώπιζαν σαν ζώα και μας έδιναν μόνο τα απολύτως απαραίτητα για την επιβίωση, αποκλείεται ξαφνικά να μεταμορφώθηκαν σε άγιους. Γρήγορα καταλαβαίνουμε ότι θα μας πάνε κάπου για να κάνουμε τις πουτάνες. Πιθανώς επειδή είμαστε πολύ νέες –αυτές που είχαν διαλέξει ήμασταν από 13 έως 18 χρονών- συνήλαμε γρήγορα. Τα σημάδια από την κούραση και την αποκτήνωση έφυγαν γρήγορα και είχε έρθει η στιγμή για να μας μεταφέρουν. Είμαστε 37 κοπέλες, μας βάζουν σ' ένα λεωφορείο με φιμέ τζάμια και μαζί μας μπαίνουν και 6 ένοπλοι άντρες, 4 ιταλοί και 2 βέλγοι. Μπροστά και πίσω από το λεωφορείο υπάρχουν τα τζιπ με τους ένοπλους άντρες που μας φρουρούν. Σίγουρα δε φοβούνται εμάς αλλά –όπως έμαθα αργότερα- οι νέες κοπέλες και τα παιδιά έχουν αρχίσει να μετατρέπονται σ' ένα πολύτιμο εμπόρευμα και γι' αυτό υπάρχει ο κίνδυνος να γίνει μια έφοδος από κάποιους που θέλουν να αποσπάσουν το φορτίο. Απ' ότι έχω μάθει συνέβησαν αρκετά τέτοια περιστατικά.

- Με ποιόν τρόπο σας πείθουν να γίνετε πόρνες;

Με τον τρόπο. Μας πηγαίνουν σ' αυτό το μέρος, όπου θα γίνει και η κατοικία μας, απ' όπου δεν υπάρχει η δυνατότητα ν' απομακρυνθούμε. Διαλέγουν μερικές στην τύχη, οι οποίες –μπροστά στα μάτια μας- θα βιαστούν από καμία δεκαπενταριά παραστρατιωτικούς. Αμέσως μετά μας γδύνουν όλες, μας στοιβάζουν σ' ένα διάδρομο και φέρνουν τα σκυλιά, τα οποία και στρέφουν εναντίον μας. Δεν τ' αφήνουν να μας δαγκώσουν, προσέχουν ώστε τα δόντια τους να μην μας φτάνουν, όμως μας λένε ξεκάθαρα ότι αν δεν κάνουμε καλά τη δουλειά μας δε θα το σκεφτούν ούτε στιγμή να μας πετάξουν στα σκυλιά. Μας λένε ξεκάθαρα ότι δεν πρέπει να δυσανασχετούμε και να είμαστε διαθέσιμες και ενθουσιασμένες με κάθε τους απαίτηση. Αυτό που μας είπαν λίγο αργότερα τα δείχνει όλα ξεκάθαρα: *«Δεν είστε εδώ για να κάνετε τις καριόλες, είστε εδώ γιατί είστε καριόλες και έτσι πρέπει να συμπεριφέρεστε. Πως θα τα καταφέρετε είναι δικό σας προβλήμα, βρείτε πάντως τον τρόπο, γιατί τα σκυλιά πεινάνε και το ωμό κρέας τους αρέσει αρκετά».*

Για όλες μας αρχίζει μια περίοδος απόλυτης αποκήνωσης. Κάποια δεν αντέχει και αυτοκτονεί. Μερικές άλλες πάλι πεθαίνουν στα όργια. Δεν υπάρχουν όρια. Μπορούν να μας κάνουν ότι και όπως θέλουν. Οι κοπέλες που, είτε δεν άντεχαν από την πολύ δουλειά, είτε δεν ήταν πλέον νέες (δηλαδή πάνω από 20 με 25 χρονών) στέλνονται στα ειδικά μπουρδέλα. Είναι μέρη που συχνάζουν μόνο σαδιστές, όπου οι κοπέλες υπόκεινται σε βασανιστήρια και μαρτύρια κάθε είδους. Κάθε τόσο γίνονται επιθεωρήσεις στα μπουρδέλα και εκείνες που είναι πολύ εξαντλημένες στέλνονται σ' αυτό που ονομάζεται αφετηρία. Όποια βγαίνει από εκεί ακόμα και να το θέλει δε θα μπορέσει ποτέ να ξεχάσει. Τα τραύματα, τις πληγές και τα εγκαύματα, που έχουν υποστεί στα όργια, θα τα έχουν όσο ζουν.

-Η ιστορία σου στα μπουρδέλα για στρατιώτες συνεχίζεται ακόμα και όταν τελείωσε η «ιταλική αποστολή». Τι συνέβη;

Η αποστολή τελειώνει, όμως η στρατιωτική παρουσία, αν και μειωμένη, εξακολουθεί να υπάρχει. Οι δουλειές στα μπουρδέλα πάνε τόσο καλά που αρχίζουν να τα επισκέπτονται και πολίτες. Είναι τουρίστες, κυρίως ευρωπαίοι, αλλά και αμερικάνοι, καθώς και πολλοί Άραβες, που έρχονται με οργανωμένα ταξίδια. Η δυνατότητα του να κάνουν ακραίο σεξ χωρίς προβλήματα προσελκύει ένα διεθνές κοινό. Παλιότερα για να έχουν αυτήν τη δυνατότητα έπρεπε να ταξιδέψουν μέχρι την Ασία ή τη νότια Αμερική, ενώ τώρα οι ευρωπαίοι μπορούν να περάσουν ακόμα και ένα σαββατοκύριακο με σεξ δίχως κανόνες, χωρίς πολλά προβλήματα. Οπότε

για μια περίοδο περνάμε από μια πελατεία που αποτελείται κυρίως από στρατιώτες σε μια πελατεία που αποτελείται κυρίως από πολίτες.

Η Αλβανία είναι για όλους μια περιοχή προς κατάκτηση και ο καθένας έρχεται για να μας κάνει ότι θέλει, και κυρίως για να κάνει αυτό που στη χώρα του θεωρείται ακόμα και έγκλημα. Με την άφιξη των πολιτών πελατών αυξάνεται και η ζήτηση για πολύ νέες κοπέλες και αγόρια. Εμάς, αν και είμαστε όλες κάτω των 18, αρχίζουν να μας θεωρούν μεγάλες, γιατί οι πολίτες θέλουν κυρίως αγοράκια και κοριτσάκια, από 10 έως 13 χρονών. Γι' αυτό, εμάς που είμαστε μεγαλύτερες συνεχίζουν να μας προσφέρουν στους στρατιώτες που μας προτιμούν. Στη συνέχεια ξεσπάει ο πόλεμος στο Κόσσοβο και τα μπουρδέλα για στρατιώτες αυξάνονται και πάλι. Πράγματι, εμάς θα μας μεταφέρουν κοντά σε μια βάση του νατο.

-Όταν τελείωσε ο πόλεμος για εσάς άλλαξε κάτι;

Όχι γιατί με το τερματισμό του πολέμου στους στρατιωτικούς προστίθεται ένας τεράστιος αριθμός λειτουργών και υπαλλήλων και επομένως η ζήτηση σεξουαλικών υπηρεσιών δε μειώνεται, αλλά αυξάνεται. Η μπίζνα εξαπλώνεται, τόσο γιατί η ζήτηση αυξάνεται, όσο και γιατί κάποιιοι αρχίζουν να παίρνουν τα κορίτσια και τα αγόρια και να τα στέλνουν σε διάφορα μέρη ανά τον κόσμο. Αυτό συμβαίνει κυρίως στις μικρότερες και τους μικρότερους. Αγοράκια και κοριτσάκια λίγο μικρότερα ή λίγο μεγαλύτερα από 12 χρονών. Στα χωριά και τις φτωχές συνοικίες των πόλεων αρχίζουν οι μαζικές απαγωγές. Οι πληροφορίες που έχω – απ' όσα μου είπαν οι δεσμοφύλακές μου- είναι ότι τα περισσότερα παιδιά κατέληγαν σε αραβικές χώρες, κυρίως στη Σαουδική Αραβία, στο Κουβέιτ, στα Εμιράτα του Κόλπου, αλλά και στις Φιλιππίνες και την Ταϊλάνδη. Σ' εμένα όπως και στις υπόλοιπες μας έλεγαν συνέχεια ότι είμαστε τυχερές, γιατί πλέον είμαστε πολύ μεγάλες για αυτήν τη μπίζνα. Κοντά σ' ένα από τα μπουρδέλα που με είχαν υπήρχε μια αποθήκη όπου γινόταν η διαλογή αυτών των παιδιών. Τα κρατούσαν εκεί καμιά δεκαπενταριά ημέρες και ύστερα τα έστελναν στους διάφορους προορισμούς. Σ' αυτό το διάστημα τα βίαζαν και τα βασάνιζαν συνέχεια. Αυτό, τόσο για να συντρίψουν κάθε πιθανή μορφή αντίστασης, όσο και γιατί ανάμεσα στους μισθοφόρους υπάρχουν αρκετοί σαδιστές, που μόνο έτσι ερεθίζονται και απολαμβάνουν. Αρκετές από εμάς, πριν μας βάλουν στη δουλειά, είχαν υποστεί παρόμοια μαρτύρια.

-Θέλεις να μιλήσεις γι' αυτά;

Όχι. Αυτά τα πράγματα δε θέλω να τα σκέφτομαι. Αν και έχουν περάσει

κάποια χρόνια οι νύχτες μου είναι γεμάτες από εφιάλτες και φοβίες. Δεν μπορώ πλέον ούτε καν να σκεφτώ ότι μπορώ να είμαι μαζί μ' έναν άντρα. Απ' αυτήν την άποψη η ζωή μου έχει κλείσει οριστικά. Με αηδιάζει και με φοβίζει ταυτόχρονα και μόνο η ιδέα ότι ένας άντρας μπορεί να με ακουμπήσει. Ακόμα και αν, σύμφωνα με τη λογική, ξέρω ότι δεν είναι σωστό και ότι δεν έχει νόημα, όταν βρίσκομαι να πυροβολώ έναν άντρα ή άντρες και τους βλέπω να σωριάζονται δεν μπορώ να κάνω τίποτα άλλο από το να νοιώσω ευχαρίστηση. Το ξέρω ότι δεν είναι όλοι οι άντρες ένοχοι και γουρούνια σαν αυτούς που βρέθηκαν στο δρόμο μου, δεν μπορώ όμως να κάνω τίποτα: όταν τους σκοτώνω νοιώθω όμορφα. Ξέρεις, οι άνθρωποι είναι σαν τα ζώα. Ένα ζώο που έχει τρομοκρατηθεί έχει μόνο δύο δυνατότητες: να υποκύψει σαν ένα πειραματόζωο ή να μετατραπεί σε θηρίο. Η δεύτερη δυνατότητα είναι καλύτερη.

Μετά την απελευθέρωση μου, πέρασα μια περίοδο εκπαίδευσης με την ομάδα και συμμετείχα, συμμετέχω μέχρι σήμερα στις ιστορίες που οργανώνουμε. Όταν πρέπει να εξουδετερώσουμε κάποιον στρατιώτη ή κάποιον παραστρατιωτικό χρησιμοποιώντας μαχαίρι ή ξιφολόγχη, κάνω το παν ώστε να είμαι σ' αυτόν τον επιχειρησιακό πυρήνα. Το να χώνω το μαχαίρι στο σώμα ενός γουρουνιού σαν κι αυτά είναι μια από τις ελάχιστες πράξεις που μου προσφέρουν ακόμα ευχαρίστηση. Είναι καλύτερο από το να τους αδειάζεις πάνω τους ένα γεμιστήρα. Μου δίνει μεγαλύτερη ευχαρίστηση να νοιώθω ότι ένας τέτοιος μπάσταρδος χάνει τη ζωή του από τα ίδια μου τα χέρια. Να βλέπω στα μάτια του το φόβο και τον τρόμο. Εκείνη την στιγμή θυμάμαι τις στιγμές που - γουρούνια σαν κι αυτούς- με χρησιμοποιούσαν σα μια κούκλα και, όσο πιο πολύ με τρομοκρατούσαν, τόσο πιο πολύ λύσσαγαν και ένοιωθαν ευχάριστα. Οπότε, αν και - για λόγους που έχουν να κάνουν με την ασφάλεια μου- δε θέλω να αναφερθώ σε πολλές λεπτομέρειες, προτιμώ να μιλήσω για την περίοδο που ακολούθησε την απελευθέρωση μου, αλλά μη με ρωτάς λεπτομέρειες για την περίοδο της σκλαβιάς μου. Αυτούς τους εφιάλτες τους έχω κλείσει σε μια γωνία και είμαι αναγκασμένη να συμβιώνω μαζί τους όταν τις νύχτες έρχονται ξαφνικά στην επιφάνεια. Άλλωστε δεν αναζητώ ούτε οίκτο, ούτε κατανόηση. Έζησα και είδα για ποια πράγματα είναι καινοί όλοι αυτοί που ήρθαν για να μας βοηθήσουν να ευημερήσουμε και όλες τις άλλες μαλακίες που λένε για να νοιώθουν καλά με τον εαυτό τους. Κλέβουν, βιάζουν, καταπιέζουν, όπως και οι στρατιώτες, οι αστυνομικοί και οι παραστρατιωτικοί. Η εμπειρία μου είναι ότι όλοι αυτοί οι καλοκάγαθοι τύποι γίνονται ανθρώπινοι και συγκαταβατικοί μόνο όταν έχουν μπροστά

τους την κάνη από το οπλοπολυβόλο μου ή όταν το μαχαίρι μου είναι έτοιμο να μπει στο λαιμό τους. Οπότε φτάνει μ' αυτές τις μαλακίες.

-Η απελευθέρωση σου πως πραγματοποιήθηκε;

Χάρη στον αδελφό μου και την ομάδα του. Όταν με απήγαγαν αυτός δεν ήταν σπίτι και έτσι γλίτωσε. Δεν είχαμε ιδωθεί για 5 χρόνια, μέχρι τη στιγμή που κατάφερε να με απελευθερώσει. Για να μην καταλήξει εκεί που κατέληξα και εγώ, έζησε μαζί με άλλα παιδιά περιπλανώμενος στα χωράφια. Εκεί συνάντησε και εισχώρησε σε μια από τις πάμπολλες ένοπλες ομάδες που δημιουργήθηκαν στην Αλβανία για να προστατευθούν από τους ξένους, την κυβέρνηση και την αστυνομία. Έμαθε να χρησιμοποιεί τα όπλα - αφού σε πολλές απ' αυτές τις ομάδες συμμετέχουν και πρώην στρατιώτες- και να πολεμάει. Με αυτήν την ομάδα εισέβαλαν στις πόλεις και έκαναν εφόδους στις αποθήκες όπλων ή απήγαγαν κάποιον πλούσιο. Το αλβανικό νόμισμα δεν άξιζε πλέον τίποτα και δεν είχε νόημα να κάνεις ληστείες, αφού ήταν σα να κλέβεις αέρα κοπανιστό. Στη συνέχεια επιδόθηκε στο εμπόριο όπλων και χάρη σ' αυτό το εμπόριο μπόρεσε να με εντοπίσει. Οι φρουροί μας ήταν ιταλοί και βέλγοι που δούλευαν σαν υπάλληλοι στα μπουρδέλα, ενώ παράλληλα δούλευαν και σα λαθρέμποροι όπλων. Μέχρι κάποια στιγμή –αυτά τα έμαθα από τον αδελφό μου- είχαν μια άμεση επαφή με δυνάμεις του νατο που τους έδιναν κατευθείαν όπλα. Όμως κάποια στιγμή αυτήν την επαφή την πήραν στα χέρια τους κανονικοί στρατιώτες, οι οποίοι και τους πέταξαν έξω από την μπίζνα. Έτσι αναγκάστηκαν να βρουν κάποια άλλη επαφή. Απευθύνθηκαν σε μια επαφή του uck με την οποία ο αδελφός μου και η ομάδα του είχαν συνεργαστεί για δουλειές. Μ' αυτόν τον τρόπο ο αδελφός μου ήρθε σε επαφή με τους δεσμοφύλακες μου. Διαπραγματεύτηκαν για ένα εμπόρευμα οπλοπολυβόλων, πιστολιών, αντιαρματικών ρουκετών και εκρηκτικών. Μετά από μια μακρά διαπραγμάτευση, που έγινε μέσω μεσαζόντων, κατέληξαν σε μια συμφωνία και συναντήθηκαν. Όπως συμβαίνει συνήθως σ' αυτές τις περιπτώσεις, όταν ανοίγει ένα νέο κανάλι η πρώτη επαφή είναι δοκιμαστική. Αυτός που αγοράζει θέλει εγγυήσεις για την ποιότητα του εμπορεύματος και εκείνος που πουλάει θέλει να είναι σίγουρος για τη φερεγγυότητα του άλλου. Εκτός απ' αυτό και οι δύο πλευρές θέλουν να είναι σίγουρες ότι οι άλλοι δε θα κάνουν τους πονηρούς, ότι δε θα παίξουν βρώμικα. Έτσι η πρώτη συναλλαγή είναι περισσότερο ένας τρόπος για να επιδείξουν το δείγμα του εμπορεύματος και για να πάρει ο καθένας τα μέτρα του. Ο αριθμός όσων συμμετέχουν είναι αρκετά περιορισμένος. Αν ο αδερφός μου είχε δράσει εκείνη την στιγμή θα είχε καταφέρει να

αιχμαλωτίσει μόνο ένα μικρό κομμάτι από την ομάδα που με κρατούσε φυλακισμένη και στη συνέχεια θα έπρεπε να δώσει μάχη για να έρθει να μ' απελευθερώσει, με πολύ λίγες πιθανότητες επιτυχίας.

Στην πρώτη συνάντηση όλα πάνε καλά. Ακολουθεί μια δεύτερη συνάντηση, γιατί οι δεσμοφύλακες μου θέλουν να εξακριβώσουν κάποια πράγματα σχετικά με τα εκρηκτικά που διαπραγματεύονται και να έχουν ακριβέστερες πληροφορίες σχετικά με τον χρόνο παράδοσης των αντιαρματικών ρουκετών. Εν τω μεταξύ ο αδερφός μου στην πρώτη συνάντηση, για να χαλαρώσει το κλίμα και να κάνει την προσφορά πιο ενδιαφέρουσα, τους είχε μιλήσει για τη δυνατότητα αγοράς ενός αριθμού ελαφρών οπλοπολυβόλων, τα όποια έχουν μεγάλη ζήτηση και μπορούν να πουληθούν με τεράστια κέρδη. Είναι σέρβικα όπλα και γι' αυτό οι δεσμοφύλακες μου πριν διαπραγματευτούν ήθελαν να εξακριβώσουν την αποτελεσματικότητά τους. Έτσι κλείνεται μια τρίτη συνάντηση για την παράδοση όλης της παραγγελίας και μερικών οπλοπολυβόλων για δοκιμή. Η πρώτη παρτίδα ενός φορτίου, που αν ο αγοραστής μείνει ικανοποιημένος θα κανονιστεί σε μια επόμενη συνάντηση. Φτάνουν έτσι στην παράδοση του φορτίου. Το σημείο που επιλέγεται για τη συνάντηση βρίσκεται σε ένα ξέφωτο στα χωράφια, όπου υπάρχει πολύ καλή ορατότητα, έτσι ώστε να είναι όλοι σίγουροι ότι δεν πρόκειται για παγίδα. Το σημείο το είχαν διαλέξει οι δεσμοφύλακές μου και ο αδελφός μου δέχτηκε χωρίς κανένα πρόβλημα.

Όμως, αμέσως μετά το κλείσιμο της συμφωνίας, ο αδελφός μου και η ομάδα του τρεις μέρες πριν την συνάντηση είχαν σκάψει στην περιοχή τούνελ, όπου και πολλοί απ' αυτούς κρύφτηκαν χωρίς να μπορεί κανείς να τους αντιληφθεί. Δύο μέρες πριν από την συνάντηση μερικοί από τους δεσμοφύλακες μου ελέγχουν την περιοχή, το ίδιο κάνουν και την επόμενη μέρα ενώ τη νύχτα πριν από τη συνάντηση μερικοί απ' αυτούς φρουρούν την περιοχή. Όταν φτάνει η ώρα της συναλλαγής, αν και οπλισμένοι είναι πλέον εντελώς χαλαροί. Όλα φαίνεται ότι θα κυλήσουν ομαλά. Ο αδερφός μου φτάνει με τα φορτηγά με τα όπλα και με ήρεμη και φιλική διάθεση κατευθύνεται προς τους αγοραστές. Ελέγχουν το εμπόρευμα, όλα είναι εντάξει. Μερικοί από τους αγοραστές ανεβαίνουν στα φορτηγά για να τα πάνε στον προορισμό τους, ενώ παραδίδουν στον αδελφό μου και στους συνεργάτες του μια βαλίτσα γεμάτη δολάρια και μια γεμάτη μάρκα. Η συναλλαγή φαίνεται να έχει ολοκληρωθεί. Ο αδελφός μου και οι δικοί του γυρνάνε για να φύγουν όταν ξαφνικά, και χωρίς κανέναν να τους αντιληφθεί, 20 ένοπλοι άντρες εμφανίζονται πίσω από τις πλάτες

των αγοραστών, τους οποίους και σημαδεύουν με οπλοπολυβόλα και με τρία από τα περιβόητα ελαφριά οπλοπολυβόλα. Αμέσως ο αδελφός μου και οι άλλοι σημαδεύουν τους οδηγούς των φορτηγών αναγκάζοντάς τους να κατεβούν από τα οχήματα, ενώ οι υπόλοιποι δεν μπορούν να κάνουν τίποτα άλλο από το να παραδοθούν. Παίρνουν μερικούς απ' αυτούς και τους ανακρίνουν για να μάθουν πόσοι ένοπλοι βρίσκονται γύρω από τα μπουρδέλα και τα κωλόμπαρα. Δεν τους παίρνει πολύ ώρα για να αποσπάσουν τις πληροφορίες που χρειάζονται.

Για καλή τύχη όλων, οι δεσμοφύλακές μας είχαν μεγάλα τζιπ με φιμέ τζάμια και έτσι ήταν αδύνατο κάποιος να δει από έξω ποιοι βρίσκονται μέσα. Αφού τους αφοπλίσαν και τους ακινητοποίησαν πήραν τον αρχηγό τους και τον έβαλαν στο πίσω κάθισμα. Εκεί ξεκίνησε και η πιο δύσκολη φάση της επιχείρησης, αφού λίγο αργότερα έμπαιναν σε μια περιοχή που ελεγχόταν από τις δυνάμεις του νατο. Όπως ήδη σου είπα, για καλή τους τύχη αυτά τα τζιπ οι στρατιώτες του νατο τα γνώριζαν καλά και έτσι τους αφήνουν να περάσουν χωρίς πρόβλημα. Έτσι φτάνουν εύκολα στην περιοχή όπου διασκεδάζουν στρατιώτες, στην περιοχή όπου εγώ και οι άλλοι ήμασταν φυλακισμένες. Δεν υπάρχει μεγάλος έλεγχος και ούτε πολύ κίνηση. Είναι μεσημέρι και οι περισσότερες από εμάς ακόμα κοιμόμαστε. Μερικές είναι μαζί με κάποιους στρατιώτες ή αξιωματικούς του νατο που είχαν περάσει εκεί τη νύχτα. Φτάνουν στη πλατειούλα και κατεβαίνουν ήρεμα από τα τζιπ. Προηγουμένως, είχαν αναγκάσει τον αρχηγό τους να τηλεφωνήσει για να ειδοποιήσει για την επιστροφή τους και την επιτυχή έκβαση της επιχείρησης. Μερικοί πηγαίνουν προς τα μέσα και μια μικρή ομάδα ακινητοποιεί με μαχαίρια τους τσιλιαδόρους της εισόδου. Οι άλλοι μπαίνουν μέσα χωρίς να συναντήσουν κανένα εμπόδιο. Γρήγορα αποκτούν τον έλεγχο της κατάστασης και μπαίνουν στα δωμάτια και μας απελευθερώνουν.

Η κόλαση μας είχε τελειώσει. Μερικές –ανάμεσα τους κι εγώ- παίρνουμε την εκδίκηση μας, από τους δεσμοφύλακές μας και από μερικούς στρατιώτες του νατο που κοιμούνται ακόμα. Έπειτα φεύγουμε. Μπαίνουμε στα τζιπ των παραστρατιωτικών, στα οποία όμως δεν χωράμε όλοι και όλες. Έτσι αναγκαζόμαστε να πάρουμε και μερικά άλλα αυτοκίνητα, τα οποία όμως δεν έχουν φιμέ τζάμια. Υπάρχει ένα σημείο ελέγχου του νατο απ' όπου πρέπει να περάσουμε και μπορεί να υπάρξει πρόβλημα. Τα τζιπ έχουν πάει και έχουν έρθει τρεις φορές και επιπλέον τώρα σε δύο απ' αυτά είμαστε κι εμείς μέσα. Σε κάποιον από τους φρουρούς όλη αυτή η κίνηση του φαίνεται περίεργη, όπως και το ότι είμαστε κι εμείς μέσα στα οχήματα.

Δεν έχουν έρθει καινούρια στρατεύματα, άρα δεν υπάρχει κανένας λόγος μεταφοράς μας. Μας διατάζουν να σταματήσουμε. Όμως ο αδελφός μου και οι δικοί του δεν ήταν απροετοίμαστοι και φέρονται ανάλογα. Κόβουν ταχύτητα και κατευθύνονται προς τα δύο σημεία ελέγχου. Δυο τζιπ από τη μια και δύο από την άλλη. Εμείς όπως και τα υπόλοιπα οχήματα σταματάμε, αλλά με τις μηχανές αναμμένες. Στο πίσω μέρος των οχημάτων μας υπάρχουν δύο οπλοπολυβόλα, τα οποία και κρύβουμε με τα σώματα μας. Ανάμεσα μας διακρίνεται μόνο ένας άντρας, ενώ οι υπόλοιποι είναι ξαπλωμένοι στο πάτωμα του οχήματος. Τα παράθυρα κατεβαίνουν και αρχίζουν οι πυροβολισμοί. Εκείνοι τη στιγμή οι οδηγοί ξεκινάνε, περνάνε το σημείο ελέγχου και αμέσως μετά αρχίζουν και οι πυροβολισμοί από τα οπλοπολυβόλα. Οι στρατιώτες του νατο δεχόμενοι πυροβολισμούς από δύο διαφορετικές πλευρές την κοπανάνε άρον άρον. Ο αδελφός μου και οι άλλοι κατεβαίνουν, συνεχίζουν να τους ρίχνουν με τα οπλοπολυβόλα και μετά ανεβαίνουν και πάλι στα οχήματα και φεύγουμε. Μετά από κανά μισάωρο, κατεβαίνουμε από τα οχήματα και αρχίζουμε να περπατάμε. Για λόγους ασφαλείας τα οχήματα συνεχίζουν στο δρόμο, ενώ εμείς και μερικοί από την ομάδα παίρνουμε ένα μονοπάτι και κατευθυνόμαστε σ' ένα ασφαλές καταφύγιο έξω από την περιοχή που ελεγχόταν από το νατο. Είμαστε ελεύθεροι!

-Από εκείνη τη στιγμή κι έπειτα πως ζεις εσύ και οι άλλες κοπέλες;

Μερικές προσπάθησαν να γυρίσουν σπίτι τους και έχασα τα ίχνη τους. Εγώ και μερικές άλλες μείναμε με την ομάδα του αδελφού μου, αλλά σε σχέση μ' αυτό προτιμώ να μην πω τίποτα. Το μόνο που μπορώ να σου πω είναι ότι μέσα στην κόλαση που μετατράπηκε όλη η περιοχή αποφασίσαμε να μην είμαστε, ούτε στο ρόλο των θυμάτων, ούτε σ' εκείνων των φτωχών και όποτε μπορούμε να σας κάνουμε να πληρώνετε ακριβά την καταστροφή που μας προκαλέσατε.

-Μέσα στις ενέργειες σας υπάρχει κάποιο πολιτικό σκεπτικό;

Όχι. Στην ομάδα μπορεί να υπάρχει κάποιος με κάποια δόση νοσταλγίας για το παρελθόν ή κάποιος άλλος που να έχει κάποια εθνική συνείδηση. Όμως είναι πράγματα που τα κρατάνε για τον εαυτό τους. Σίγουρα αυτό που κάνουμε μπορεί να χαρακτηριστεί και σαν ένα μικρό αντάρτικο και ίσως τελικά να είναι κάτι τέτοιο. Όμως στο μυαλό μας δεν έχουμε κανένα πολιτικό ιδανικό ή σκοπό. Κάποιες φορές έτυχε να έχουμε σχέσεις με κάποια πολιτική ομάδα ή κάποιον πολιτικό σχηματισμό, όμως δε σκοπεύουμε να συνδεθούμε με κανέναν και για τίποτα. Δεν σκοπεύουμε να απελευθερώσουμε κανέναν, αλλά να είμαστε ελεύθερες και ελεύθεροι,

ανεξάρτητες και ανεξάρτητοι. Να μας σέβονται και να μας φοβούνται και γιατί όχι να γίνουμε πλούσιες και πλούσιοι. Τα υπόλοιπα είναι μόνο λόγια. Ένα πράγμα είναι σίγουρο: αν πρέπει να συγκρουστούμε προτιμάμε από τα πυρά μας να πέφτουν οι στρατιώτες του νατο και οι συνεργάτες τους και όχι οι φτωχοί άνθρωποι.

Στην ιστορία της Άννας μόνο όποιος διακρίνεται από μια δόση αφέλειας στα όρια της ηλιθιότητας μπορεί να διακρίνει κάτι το εξαιρετικό. Αν κάτι καθιστά την ιστορία της σπάνια αυτή είναι η κατάληξη και όχι φυσικά η μοίρα στην οποία προοριζόταν μαζί με τα πιο αδύναμα τμήματα του λαού της. Πιθανότατα, αν ο αδελφός της δεν κατάφερνε να γλιτώσει από τους παραστρατιωτικούς, που έψαχναν κόσμο και τον προόριζαν για καταναγκαστική εργασία, και αν δε συναντούσε μια μικρή ομάδα στρατιωτών που είχαν αποφασίσει να λιποτακτήσουν, πολύ δύσκολα θα είχαμε μάθει την ιστορία της. Θα συνέχιζε να αποτελεί μια μονάδα του «λογισμικού» των διάφορων στρατών, που προστατεύουν τα «ανθρώπινα δικαιώματα», ή των ανθρωπιστικών λειτουργιών, που τρέχουν από πίσω τους. Όταν πια θα ήταν άχρηστη για αυτά τα καθήκοντα, θα επέστρεφε –πάντα υπό καθεστώς σκλαβιάς- σε κάποιο φιλελεύθερο εργοστάσιο ή –όπως συνέβη σε πολλές γυναίκες- θα θυσιαζόταν σε μια από τις ακραίες performances, οι οποίες τόσο πολύ εξιτάρουν τους δυτικούς στρατιώτες και λειτουργούς.

Η ιστορία της Άννας –μέσα στην αδιανόητη κοινοτυπία της- είναι σε θέση να διηγηθεί κάτι το πολύ χαρακτηριστικό των σύγχρονων πολέμων. Οι πληθυσμοί, που βοηθούνται ή «απελευθερώνονται», δεν είναι για τους δυτικούς τίποτα άλλο από ζώα και πιο συγκεκριμένα χοιρινά. Έτσι, όπως και στα χοιρινά, τίποτα δεν πετιέται. Η γρήγορη και συνεχής μετάβασή τους σε κάποια χρήσιμη και κερδοφόρα δραστηριότητα δε φαίνεται να έχει σταματημό.

Στο τέλος αυτό που μένει είναι η αλήθεια των πολέμων των ημερών μας, της οποίας η νεο-αποικιακή μορφή είναι δύσκολο να αγνοηθεί.

Τότε αξίζει τον κόπο να θυμίσουμε ότι όλες αυτές οι επιχειρήσεις ξεκινάνε πάντοτε από τα μέρη μας και ότι οι διαφορές ανάμεσα σε στρατιωτικές, ανθρωπιστικές, οικονομικές και χρηματοπιστωτικές αποστολές δεν είναι παρά διαφορετικές βαθμίδες, διαφορετικές εκφάνσεις ενός και μοναδικού σχεδίου επικυριαρχίας. Αυτό που απομένει ν' αναρωτηθούμε είναι ποια και ποιος από τις γυναίκες και τους άντρες του Παλατιού μπορεί ρεαλιστικά να ισχυριστεί ότι δεν ευθύνεται για όλα αυτά.

εκδόσεις Τζεντάι

Μάσιμο Πασαμάνι

*Η φυλακή και ο κόσμος της
σκέψεις για μια κοινωνία χωρίς κελιά.*

Κροίσος-Οδόθεος

Βάρβαροι

η άτακτη ανταρσία

Αλφρέντο Μπονάνο

*Οι νέοι σε μια μεταβιομηχανική
κοινωνία*

*...ξέρεις, οι
άνθρωποι είναι
σαν τα ζώα. Ένα
ζώο που έχει
τρομοκρατηθεί
έχει μόνο δύο
δυνατότητες: να
υποκύψει σαν ένα
πειραματόζωο ή
να μετατραπεί σε
θηρίο. Η δεύτερη
δυνατότητα είναι
καλύτερη....*